

Pôst sa začína v stredu

Žiadne zábavy ani sobáše. Už túto stredu sa pre kresťanov začína 40-dňový pôst. Tým si pripomínajú Kristove utrpenie, ktoré sa skončilo ukrižovaním.

Popolcová streda odštartuje obdobie, počas ktorého majú veriaci činiť pokánie. Podľa dávnych tradícií sa ňou končia fašiangy - čas zábav, plesov a karnevalov.

Bývalo zvykom, že v utorok o polnoci pred Popolcovou stredou sa pochovávala basa.

Tieto tradície si ľudia na viacerých miestach Slovenska zachovávajú doteraz. Veľká noc je pohyblivý sviatok a každý rok pripadá na iný dátum. V rímskokatolíckej a evanjelickej cirkvi je začiatkom pôstu Popolcová streda, ktorá teraz pripadá na 17. februára. Pre gréckokatolíckych veriacich sa pôstne obdobie - Svätá štyridsiatnica začne už dnes.

(tasr, sita)

Plus jeden deň, 15.2.2010

Časť rektorov nechce starých profesorov

Smer premiéra Roberta Fica rozpútal boj medzi vysokými školami. Časť rektorov sa búri proti tomu, aby školy zachraňovali profesori dôchodcovia. Ficovmu poslancovi tento týždeň posunul parlament ďalej novelu, podľa ktorej by za študijné odbory mohli ručiť profesori až do sedemdesiatky.

Momentálne platí, že končia ako 65-roční. „Je nemysliteľné, aby sme problémy plátali dôchodcami,“ uviedol viceprezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Žilinskej univerzity Ján Bujňák. Zmenu presadzuje Smer cez vysokoškolskú novelu, ktorá v parlamente prešla do druhého čítania. Jej predkladateľ Mojmir Mamojka tvrdí, že na Slovensku chýbajú garanti odborov, na čo môžu doplatiť študenti.

Novela nahráva napríklad Katolíckej univerzite v Ružomberku. Rektor školy Tadeusz Zasepa ručí za štúdium žurnalistiky. O rok bude mať 65 rokov, udeľovanie magisterských titulov pre žurnalistov majú preto povolené iba do 31. augusta 2011. „Ak garant dokáže vo veku 65 rokov poslucháčom prednášať, venovať sa vedeckej činnosti, je schopný aj garantovať,“ tlmočil stanovisko rektora hovorca Vladimír Buzna.

„Ak je niekto vynikajúci ako prednášajúci, nech na škole osta-

ne, ale nemusí byť garant,“ opo- nuje šéf Akreditačnej komisie Ľubor Fišera, ktorému sa nepáči ani to, že novela zasahuje delenia škôl na univerzity, vysoké školy bez zaradenia a odborné vysoké školy. Mamojka žiada, aby odborné vysoké školy mohli okrem bakalárskych titulov dávať aj magisterské, inžinierske a doktorské.

„Novela vzbudzuje podozrenie, že ide o účelový krok,“ uviedol Fišera. Pridal sa tak na stranu ministra školstva Jána Mikolaja (SNS), podľa ktorého si Mamojka mení paragrafy podľa vlastných záujmov.

Mamojka je totiž dekanom Fakulty práva Janka Jesenského na súkromnej Vysokej škole v Sládkovičove. Školu v najbližších mesiacoch čaká hodnotenie, na základe ktorého môže skončiť ako odborná. „Nie som spoluvlastník školy. Som obyčajný zamestnanec,“ reagoval poslanec Smeru. Podľa Bujňáka časť rektorov v pondelok vyzve poslancov, aby novelu na marcovej schôdzi stopli. „Ak by prešla, delenie škôl by stratilo význam. Menej kvalitné školy by si veselo vydávali tituly, akoby boli univerzitami,“ myslí si Bujňák.

Mária Mihaliková
PRAVDA, 13.2.2010

Na čele českých katolíkov je Duka

Novým pražským arcibiskupom sa po Miroslavovi Vlkovi stal biskup z Hradca Králové Dominik Duka. Do funkcie ho vymenovali v sobotu vo Vatikáne a funkcie sa ujme do dvoch mesiacov. (sita), SME, 15.2.2010

Česká republika: Nová hlava českých katolíkov

Český katolíci sa dočkali. Vatikán vymenoval za nového pražského arcibiskupa a zároveň českého primasa Dominika Duku, doterajšieho biskupa z Hradca Králové. Po odchode Miloslava Vlka sa špekulovalo, kto sa ujme tejto funkcie. Duka si získal pozornosť ako schopný diplomat či reformátor. Nebál sa pustiť ani do kritiky vo vlastných radoch. Prispieť chce k podpisu zmluvy Česka s Vatikánom a vyrovnaniu majetkových vzťahov.

STV 1, 13.2.2010

Budú zaľúbení, ale bez telesných pôžitkov

Sviatok zaľúbených, ktorý sa zväčša spája s predstavou romantického víkendu či večere pri sviečkach, dostal v známom pútnickom meste Šaštín netradičnú podobu. V jednom z najvýznamnejších chrámov na Slovensku - Bazilike Sedembolestnej Panny Márie - sa stretlo 150 zaľúbených párov, aby v predvečer sviatku svätého Valentína slávnostným sľubom potvrdili rozhodnutie žiť spolu bez telesných pôžitkov až do svadby. Práve sľub je tradičným vyvrcholením Púte zaľúbených, ktorá sa v Šaštíne skončila v nedeľu. (ČTK)

PRAVDA, 15.2.2010

Krutý život na ulici

Zimné mesiace sú pre ľudí, ktorí žijú na ulici ťažkou skúškou. V Spišskej Novej Vsi však môžu bezdomovci za malý poplatok prenocovať v mestskej ubytovni. No to nie je všetko. Pomôcť sa im rozhodli aj miestni majitelia reštaurácií. Akým spôsobom to zistovala Veronika Jankalová, redaktorka: „Mrazy, ktoré sa derú pod kožu môžu aj zabíjať. Studené dni sa aspoň trochu dajú znášať s teplým jedlom v žalúdku. Podnikatelia zo Spišskej Novej Vsi sa ľudom bez domova rozhodli pomôcť.“

Ing. Pavol Vilček, katolícka charita: „Spišská katolícka charita v spolupráci s miestnymi podnikateľmi zriadila vlastne výdajňu teplej stravy, čiže každý deň na obed dávame teplú polievku. Každý deň iná reštaurácia v Spišskej Novej Vsi daruje proste polievku pre bezdomovcov. Proste zapojilo sa do toho viacero reštaurácií a verím, že sa zapoja aj ďalšie.“

Redaktorka: „V čase našej návštevy sa podávala výborne voňajúca polievka. Keďže pre týchto mužov je to pravdepodobne jediné teplé jedlo počas dňa, musí byť hustá a sytá.“

Včera mali ako takú hrachovú a zemiakovú, také hrach, zemiaky rozvarené také bujón a také mali, ale dneska majú takú hustú gulášovú polievku, je tu aj klobáska.“

Redaktorka: „Už ste jedli?“

Anketa: „Áno, už som jedol.“

Redaktorka: „Chutilo?“

Anketa: „Áno.“

Anketa: „Dačo teplého no, lebo o suchom chlebe to je o ničom.“

Anketa: „Tu čo sa týka jedla som spokojný, aj to, že ľudia sú ako takí obetaví, pomôžu.“

Redaktorka: „Ste boli na obed?“

Anketa: „Áno.“

Redaktorka: „Chutilo?“

Anketa: „Veľmi dobré. Klobáska bola, husté, všetko bolo také výborné.“

Redaktorka: „Tohtoročné mrazy si v Spišskej Novej Vsi už vyžiadali jednu obeť.“

JUDr. Pavol Chroust, náčelník MP, SNV: „Išlo o muža 70-ročného, ktorý sa trvale po meste Spišská Nová Ves pohyboval bez stálego príbytku tak, tak aj skončil.“

Redaktorka: „Spomínaná obeť bola v metropole Spiša zatiaľ prvou a dúfajme, že aj poslednou tejto zimy.“

Veronika Jankalová, JOJ, 13.2.2010

Imrich Vaško

Profesor so srdcom

Stál pri vzniku Katolíckej univerzity v Ružomberku a sám dlhé roky viedol jej filozofickú fakultu. Zaslúžil sa o rozvoj literárnej vedy, ale aj slovenskej poézie. Jeho blízki i študenti si ho najviac budú pamätať ako charizmatického človeka, ktorý najradšej slúžil ľudom a Bohu.

„Klopte, a bude Vám otvorené.“ Takýto nápis na dverách vítal všetkých, ktorí sa chceli stretnúť s bývalým dekanom Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity Imrichom Vaškom. Na ľudí mal vždy čas. „Bol to dobrý človek. Akokoľvek je to otrepaná formulácia, lepšiu nenájdem,“ povedal jeho bývalý študent Vladimír Puchala.

Vdýchnuť do stien život

Imrich Vaško bol jedným zo spoluzakladateľov Katolíckej univerzity v Ružomberku. Chcel vytvoriť vysokú školu, ktorá by neodovzdávala len vedomosti, ale ukazovala aj cestu k Bohu, keďže on sám bol silne veriaci.

Sedem rokov pôsobil ako dekan ružomerskej Filozofickej fakulty. Bol presvedčený o tom, že na kvalitnú školu nemusí chodiť veľa študentov. Stačí málo, ale dobrých.

Vďaka svojmu postojú a vystupovaniu sa stal symbolom mladej fakulty. Jeho nízku postavu vidali študenti často na chodbách školy. Pri každom sa rád zastavil, pohovárал, úctivo sa uklonil. Nikdy a nikam sa neponáhľal, vždy si našiel čas. „Jeho entuziazmus a sila, aktivita a odhodlanosť, s akou stál na čele fakulty, ma nadchýnala,“ povedal rektor Katolíckej univerzity Tadeusz Zasepa.

Láska k literatúre a krajine

Imricha Vaška niektorí označujú aj za posledného štúrovca, a to najmä pre jeho vzťah k Slovensku, prírode, kultúre a literatúre. Ako vedec sa sústredil hlavne na poéziu Milana Rúfusa, ale aj katolícku modernu a medzivojnovú avantgardu. Medzi autorov, ktorým sa venoval, patria básnici ako Andrej Plávka, Ján Smrek a prozaici Ľudo Ondrejov či Ladislav Hečko.

V literatúre zohral významnú úlohu aj ako editor, a to pri dielach Laca Novomeského, Jiřího Wolкера, Miroslava Válka či Rudolfa Jašíka. Pred smrťou pracoval na knihe s názvom Milan Rúfus, ktorá vyjde v marci tohto roka. Za svoje literárno-vedecké diela získal viacero ocenení a vyznamenaní. Bol

nositeľom Veľkej medaily sv. Gorazda, udeľovanej ministrom školstva, Medaily za rozvoj Katolíckej univerzity, ceny Fra Angelica za významný prínos do kresťanskej kultúry Slovenska. Imrich Vaško miloval slovenskú prírodu. Často chodieval peši po okolí Ružomberka a brával so sebou aj kolegov či študentov. „Bol to človek, ktorý miloval hory, rád sa pred nimi skláňal, lebo nám ich dal Boh. Miloval lesy, potoky, pramenistú vodu, ktorej chuť opäť objavil v posledných dňoch svojho života na Spišskej Kapitule,“ opisuje jeho vzťah k vlasti Zasepa, ktorý vďaka Vaškovi aj za svoje slovenské občianstvo.

Pravda, viera a Zuzana

Ak by sme chceli povedať, aký bol naozaj Imrich Vaško, nedá sa nespomenúť človek, ktorý pre neho v živote najviac znamenal - jeho manželka Zuzana. Hovoril o nej rád. Najradšej.

Bola jeho žiačkou. Na pivej hodine slovenčiny sedela v prvom rade. „Na človeku má byť všetko krásne, tvár, oči, duša, oblečenie,“ začal svoju prednášku. Zuzana si vtedy na celú stranu napísala duša a desaťkrát slovo podčiarkla. „Tam sa to začalo,“ spomínal.

Keď v roku 1999 zomrela, začal pôsobiť na Katolíckej univerzite a obetoval jej posledné roky. Študentom rozprával o svojom poslaní a s láskou spomínal na Zuzanu. Cez príbehy o nej sa ľudom otváral, aby sa aj oni otvorili. Mnohí na to nezabudli, ani keď ho už nebolo vidieť na fakulte, lebo bojoval s rakovinou. Keď nemohol prísť za nimi, oni ho chodili v skupinkách navštevovať do nemocnice.

„Treba viac pestovať obojstrannú poctivosť i úctivosť, rešpekt, prirodzený akademizmus. Vypnúť mobily a načúvať ľudskej duši. Byť si navzájom blízki, úprimní a pozorní. Povzbudzovať sa a rátať s každým, kto jasnozrivo alebo tlmene chce rásť,“ hovorieval Imrich Vaško.

Veronika Foltentová
Filip Struhárik, SME, 13.2.2010

* 8.11.1936 + 9. 2. 2010

1984-vydal svoju prvú zbierku básní Oravské akordy

1990-získal titul docenta na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika, kde aj roky pôsobil

2000 - spolupracoval pri založení Katolíckej univerzity v Ružomberku

2001 až 2007- bol dekanom Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity

Vatikán má vlastný rebríček top albumov

Katolícka cirkev zverejnila svoj hudobný vkus. Je tam Jackson, Beatles i Santana.

Vatikán zverejnil svoju predstavu o dobrej populárnej hudbe. Vo svojich novinách L'Osservatore Romano oznámil desiatku albumov, ktoré považuje za najlepšie v histórii. Ak sa teda vyberiete niekedy na opustený ostrov, na dlhú výletnú plavbu loďou alebo len chcete mať svoj hudobný vkus posvätený z najvyšších kresťanských miest, práve tieto nahrávky by vám nemali chýbať.

„Odľahčený sprievodca po stopách dobrej hudby“ obsahuje rôznorodé nahrávky: počnúc starým rokenrolom a popovou hudbou minulého storočia končiac. V zozname preto nájdete nahrávky od Michaela Jacksona,

Beatles, Pink Floyd aj britpopových Oasis.

Vatikánski kritici si však cenia aj nahrávky Paula Simona a Carla Santana. Vo výbere nechýba ani album od írskych rockerov z U2.

(sita, tp), SME, 15.2.2010

- Top ten nahrávky
- Michael Jackson: Thriller
 - Oasis: (What's the Story) Morning Glory?
 - Pink Floyd: The Dark Side of the Moon
 - Santana: Supernatural
 - The Beatles: Revolver
 - Fleetwood Mac: Rumours
 - Paul Simon: Graceland
 - U2: Achtung Baby
 - David Crosby: If I Could Only Remember My Name
 - Donald Fagen: The Nightfly

Sokol mal neporiadok v miliónoch korún

Arcibiskup Ján Sokol narábal s miliónmi korún bez toho, aby boli riadne zaevidované. Povedal to jeho nástupca vo funkcii Róbert Bezák. Sumu nespresnil, iba povedal, že nebola zapísaná tak, ako mala byť. „Ak máme peniaze, treba zdôvodniť, že sú z predaja tohto či z onoho pozemku a tak ďalej. Takto celkom to nebolo,“ povedal Bezák.

„Neboli to peniaze arcibiskupského úradu, ale štipendiá zahraničných študentov a peniaze farských úradov na opravy kostolov a fár, ktoré mala na

starosti naša brigádnicka. Preto neboli vedené riadne,“ povedal na to Sokol. Súdy dodnes riešia pokus podviesť Sokola o milióny, ktorého sa mala dopustiť skupina podvodníkov. Prípado ukázal, že na účte arcibiskupského úradu vedeného v dolároch boli milióny korún, ktorých pôvod nechcela cirkev vyjasniť.

Dispozičné právo k účtu mal Sokol a ešte jeden kňaz. Práve jeho sfaľovaním sa podvodníci k peniazom takmer dostali. (sita, mož), SME, 13.2.2010

Pápež sa dostal medzi hudobné hviezdy

Ocitol sa medzi najlepšími spevákmi sveta.

Hlava Katolíckej cirkvi, pápež Benedikt XVI., sa môže radovať z úspechu svojho CD s klasickou hudbou. To sa dostalo medzi najpredávanejšie nosiče a nominovali ho dokonca na prestížnu britskú hudobnú cenu.

CD s názvom Hudba z Vatikánu, na ktorom nôti aj samotný pápež Benedikt XVI., sa stalo jedným z desiatich najobľúbenejších cédečiek vo Veľkej Británii. Hlava katolíckej cirkvi zaň získala nomináciu na cenu Klasická Brit Awards. V tejto kategó-

rii môže hlasy zasielať aj verejnosť, a tak sa očakáva, že pápež napokon cenu môže získať. Pri jej preberaní by sa tak na pódium postavil napríklad s britskou víťazkou SuperStar Faryl Smith. Okrem týchto príjemných vecí rieši Benedikt XVI. vo Vatikáne aj zneužívanie detí írskymi kňazmi.

To malo trvať niekoľko desiatok rokov a miestni cirkevní hodnostári ho mali kryť. Obete totiž okrem iného žiadajú aj odškodné vo výške jednej miliardy EUR.

(vš, ětk)

Nový Čas, 16.2.2010

Služme radosti

Vždy je namieste tešiť sa aj zo zvyškov. Zaženú hlad obyčajný i ten po zvyškoch ideálov. Sotva je možné denne sa vyrovnávať s úpadkom, ktorý je furt na tanieri s vedomím, aká je kapacita. Problémom je už len to, že nuda z ničnerobenia k lepšiemu je čoraz väčšia.

Po novembri, keď sa obnovila činnosť Katolíckej charity, bolo veľa chcenia, chýbalo však vzdelanie. To je za nami. V Studienke na Záhorí je stále príklad za mnohé. Starých ľudí tam opatrujú prakticky a s radosťou. Zával správ, ktoré sú doradu negatívne, bez ohľadu, z akej stanice, mylí mnohých, aj keď sú namieste. O skutkoch tých nepodarkov, ktorými si necháme vládnúť. Spochybňujú skutočné inšpirujúce dôvody. Jednotlivec zaváha, či žije normálny život. Skúmať okolnosti, že sme tam, kde predtým a prečo je pivo zlé, nedočapované a pritom drahé, že sme sa nič nenaučili ani po 20 rokoch, je ťažké.

Nemáme peniaze, zbúrame fungujúce PKO a (vraj) postavíme nové, to je paranormálny jav. Vyprázdňovanie celku nadobúda horšiu podobu ako minule, keď ľud pracoval iba do výšky platu. Ceny stúpajú, pivo je nepitné, služby sú na posmech a prejavy občianskej angažovanosti exotikou. Načrenia do minulosti pribúdajú, majú však nulový efekt.

Necháme so sebou narábať ako s ovcami, teraz už aj ako s vinicami, ktoré sú okolo nás od rímskych čias vo svojej geologicko-atmosférickej jedinečnosti. Poklady tejto malej krajiny sú nám ľahostajné a iba pleštíme bezmocne oči, keď o ne prichádzame každým dňom. Denne sme vlastnou umastenosťou mozgu obrani o základné víťazstvá a prijímame úplne samozrejme čoraz povrchnejšie bludy.

Mimochodom, samozrejme je najfrekventovanejší termín vo verbálnych prejavoch v éteri. Niekedy aj trikrát v jednej vete, a nemusí ísť o varenie či politologické táraniny pred kamerou.

Jednoducho, je tu u nás nuda, nič sa s ničím nedá robiť, samozrejme. Je to samé od seba a je to zrejme. Iba ak by sme počúvli výzvu nadchádzajúceho predveľkonočného pôstu a odmasťili si, podľa možnosti, mozog. Potom nasleduje Zmŕtvychvstanie.

Výsledok zbierky v kostoloch pre Haiti je radostný. Odhad volebného výsledku je žalostný.

Fero Guldan
SME, 15.2.2010

Príbehy lásky z Kaplnky sv. Valentína

Zalúbenci sa stretli v Križovanoch pri Prešove. Na púť, ktorá sa koná na sv. Valentína, prišlo približne 500 ľudí. „Tradícia valentínskych pútí je v našej dedine oddávna, veď kaplnka tu stojí už 700 rokov,“ povedal farár Peter Čorba. Počet ľudí, ktorí sa v kostole a následne v kaplnke schádzajú, sa z roka na rok zvyšuje. „Spoločne sa pomodlíme, aby im láska vydržala naveky,“ vysvetlil kňaz. (nov)

Nový Čas, 15.2.2010

Padli si do oka na lyžovačke

Na púť prišli aj Vladislav Čeremeta (24) zo Závadky (okr. Humenné) a Mária Grejtáková (36) z Malého Šariša.

„Spoznali sme sa približne pred ro-

kom na lyžovačke na Drienici .

Obom sa nám na púti veľmi páčilo a dúfame, že to posilní náš vzťah. Máme šťastie, že Vlado býva na privácte v Prešove a tak sme prakticky stále spolu,“ prezradila Mária.

Hovoria o svadbe

Lenka Čechová (17) a Fero Hudák (17) z okresu Prešov sa poznajú pol roka. „Ale pripadá nám, ako keby to bola večnosť. Navzájom sa už navštevujeme aj doma. Spoznali sme sa cez spoločných kamarátov a naša známosť prerástla do lásky.

Aj preto sme si túto púť nemohli nechať ujsť.

A či bude svadba? To nemôžeme prezradiť, dajte sa prekvapiť,“ so smiechom odvetila zalúbená dvojica.

Prípady sexuálneho zneužívania na nemeckých katolíckych školách naberajú nové rozmery

Prípady sexuálneho zneužívania na nemeckých katolíckych školách naberajú nové rozmery. Počet ľudí, ktorí ohľadom sexuálneho zneužívania kontaktovali právnikov alebo prestížne jezuitské gymnázium v Berlíne, sa zvýšil na vyše sto. So sťažnosťami prichádza stále viac bývalých žiakov z jezuitských škôl a ďalších katolíckych vzdelávacích inštitúcií. Informuje Richard Šumeghy.

Redaktor: „O zneužívaní sa nemecká verejnosť dozvedela koncom minulého mesiaca, keď jeden mních verejne pripustil, že v rokoch 1975 až 1983 nutil k sexu chlapcov na gymnáziu. Pôvodne sa zdalo, že išlo o 30 žiakov. Jezuiti sa neskôr ospravedlnili a pripustili zneužívanie chlapcov na ich stredných školách v troch krajinách a tiež snahu zakryť celý škandál. Hlavný predstaviteľ jezuitského rádu v Nemecku Stefan Dartman potvrdil sexuálne zneužívanie v 70. a 80. rokoch v piatich nemeckých lokalitách vrátane Berlína a Hamburgu. Ďalšie prípady sa stali v Španielsku a Čile. Vzhľadom na to, že k sexuálnemu zneužívaniu došlo tak dávno, nie je jasné, či budú vznesené obvinenia z trestných činov.

V súvislosti s prípadom pred troch rokov, ktorý sa odohral v Regensburgu, biskup Gerhard Muller pre televí-

ziu ZDF povedal:“

Gerhard Muller, biskup: „Zodpovednosť za čin, ktorý nie je v súlade so zákonom, nesie páchatel. Nie som predsa zodpovedný za to, čo urobia kňazi alebo naši spolupracovníci.“

Redaktor: „V posledných rokoch otriaslo katolíckou cirkvou množstvo odhalení sexuálneho zneužívania detí kňazmi. Pápež Benedikt XVI. sa včera vo Vatikáne stretol s írskymi biskupmi v snahe opätovne získať dôveru po šokujúcom odhalení, že orgány katolíckej cirkvi utajovali informácie o pedofilných kňazoch v najväčšej írskej arcidiecéze. Podľa biskupov, stretnutie s pápežom nie je len formálnou záležitosťou. Pre Euronews hovorí:“

Joseph Duffy, biskup: „Táto záležitosť nesmierne poškodila autoritu cirkvi, o tom niet pochyb. Našou úlohou je preto napraviť túto škodu a snažiť sa vrátiť cirkvi dôveru.“

Redaktor: „Zo správy tzv. Murphyovej komisie, zverejnenej 26. novembra vyplýva, že írski arcibiskupi zatajovali dlhoročné zneužívanie detí kňazmi v snahe uchrániť cirkev od škandálov. Podľa vyšetrovateľov dochádzalo k sexuálnemu obťažovaniu alebo znásilňovaniu chlapcov a dievčat v dublinskej diecéze od 40. rokov 20. storočia.“

Richard Šumeghy
Rádio Slovensko, 16.2.2010

Cirkev chce stavať

- občania sú proti

Keď v roku 2008 slávnostne posvätili banskobystrickú Kalváriu, jej novú podobu privítali obyvatelia mesta s nadšením. Zdevastované miesto dostali po dlhých rokoch opäť duchovný rozmer. Netešili sa však dlho. Cirkev sa chystá svoje pietne miesto zastavať.“

Redaktora: „Takto vyzerá banskobystrická Kalvária dnes a takto vraj bude vyzerat' už onedlho. Pribudnúť by mali štyri nové obytné vily a ďalšie dve cirkevné budovy. Mnohých Bystričanov však táto zmena šokovala. Proti megalomanským plánom cirkvi spisujú už druhú petíciu.“

Klára Kubičková, autorka petície a historička architektúry: „To, čo je možné a povolené, tak urobíme určite až do posledného možného ťahu.“

Redaktor: „Prvú petíciu občanov zmietli funkcionári mesta zo stola. Táto nová vraj má byť práve preto oveľa razantnejšia. Primátor Ivan Saktor prednedávnom povedal, že výstavbe po právnej stránke nič nebráni. S reakciou na novú petíciu chce ešte počkať.“

Monika Pastuchová, hovorkyňa mesta Banská Bystrica: „Mesto Banská Bystrica sa k petícii bude môcť vyjadriť až vo chvíli, keď bude doručená.“

Redaktor: „Zdá sa, že duchovnú silu Kalvária vidia občania a cirkev rozdielne. Jedni chcú pokoj, druhí rušný život.“

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa Banskobystrickej diecézy: „Výstavba, ktorá má vzniknúť, má priviesť banskobystrické rodiny a naplniť túto duchovnú správu.“

Otto Štroffek, člen petičného výboru: „Nechcem si to predstaviť, ale potom by si naozaj zaslúžili do Guinnessovej knihy, aby boli zapísaní všetci aktéri, včetně monsignora Baláža.“

Redaktor: „Podobný názor má aj architekt súčasnej podoby Kalvárie. Ten spolupracoval s cirkvou na viacerých projektoch niekoľko rokov. Mal aj tentokrát, no jeho predstavy boli iné.“

Jozef Frtús, architekt: „Bolo mi povedané, že nakoľko nesúhlasim s ich zámermi, tak naša spolupráca končí.“

Redaktor: „Podľa neho duchovné miesto stratí svoj význam a pravý zmysel.“ Jakub Bubeník, Markíza, 14.2.2010

Tam, kde sa Maďari bijú,

Ján Slota víťazí

Vyššie dôchodky, práca pre všetkých, volebné právo pre zahraničných Maďarov, veľké Maďarsko a autonómia - aj takto znejú sľuby politikov u našich južných susedov. Maďari rozbehli predvolebnú kampaň naozaj zostra. Radikáli sa zaviazali, že len čo vytvorí vládu, súčasťou nej budú aj dve nové ministerstvá. Jedno bude mať pod palcom cirkvi a to druhé sa bude starať o problémy zahraničných Maďarov. Konečne by tak ľudia z „felvidéku“ mali možnosť obrátiť sa na naozaj pracovitú a spoľahlivú inštitúciu, a to vždy, keby im Slováci chceli ubližovať. Otázne však je, ako by to vyzeralo v praxi. Našlo by ministerstvo prácu pre tisíce nezamestnaných na opačnej strane Dunaja? Mávnutím čarovného prútika jedného ministra sa totiž problémy inej krajiny vôbec nevyriešia. Na klamstvá a prázdne sľuby politikov sme si už zvykli aj na Slovensku a Maďari za nami v ničom nezaostávajú. Jasní víťazi orbánovci sa však ku svojim klamstvám priznali ešte pred voľbami, na čo, samozrejme, ihneď doplatili. Ich voličskú základňu v priebehu jedného mesiaca opustilo viac než štvrtá milióna ľudí, väčšina dôchodcov. A to z veľmi jednoduchého dôvodu. Maďarsko je v takej kríze, že si jednoducho vyššie dôchodky a prémie pre penzistov dovoliť nemôže. Orbán tak musí skúšať na iných frontoch. Jeho moc však môže byť oveľa nebezpečnejšia, než by sa na prvý pohľad zdalo. Viktor Orbán je totiž nevyspytateľný politik.

Paradoxne však z celého predvolebného súperenia Jobbiku vytážia najviac naši národníci. Jánovi Slotovi opäť nahráli na smeč a je len otázkou času, kedy zaútočí a loptičku vráti na maďarskú časť kurtu.

Martina Lidinská, HN, 16.2.2010

Pápež odsúdil írsky škandál

Za ohavný čin a smrteľný hriech označil pápež Benedikt XVI. zneužívanie detí írskymi katolíckymi kňazmi. Írski kňazi sexuálne zneužívali deti údajne už od 40-tych rokov minulého storočia. Ich nadriadení, ale aj tamojšia polícia o tom vedeli a aféru kryli. TA3, 16.2.2010

Íri sa kajajú u pápeža

Írski biskupi prišli na summit do Vatikánu, aby si so Svätým otcom vydiskutovali aféru o zneužívaní detí v ich krajine.

Taký summit Vatikán ešte nezažil. Včera sa začalo dvojdnové stretnutie pápeža Benedikta XVI. s írskymi biskupmi. Svätý otec chcel s nimi hovoriť o afére zneužívania detí zo strany kňazov v 20. storočí, o ktorých niektorí miestni biskupi vedeli, no kryli ich. Odhalila to až správa zverejnená minulý rok.

Jeden z hlavných vatikánskych kardinálov označil činy za „ohavné“. Počas rozhovorov sa mali duchovní dohodnúť na odpovedi cirkvi na zlyhanie. „Návšteva je súčasťou cesty pokánia, zmierenia a obnovy,“ povedal pre

vatikánske rádio írsky arcibiskup Sean Brady.

Stretnutie sa začalo modlitbou, po ktorej všetkých 24 biskupov pobožkalo na znak úcty pápežovi ruku.

Počas ďalšej časti „summitu“ mal každý z biskupov hovoriť o tom, čo vedel o zneužívaní detí v katolíckych školách či v sirotincoch. Po prevalení aféry sa írsky cirkev ocitla pod tlakom verejnosti. V prípade už odstúpili štyria biskupi. Ďalší duchovný, biskup Martin Drennan, ktorý odmieta nasledovať ich prípad a hovorí, že neurobil nič zlé, sa tiež zúčastňuje na summite.

Pápež sa chystá napísať írskym veriacim list. Bude to dokument, ktorý sa bude venovať iba zneužívaniu detí zo strany kňazov. (vas), SME, 16.2.2010

Pápež Benedikt XVI. vyzval írskych biskupov, aby prijali opatrenia na obnovu autority katolíckej cirkvi

Pápež Benedikt XVI. vyzval 20 írskych biskupov, s ktorými rokoval vo Vatikáne, aby prijali konkrétne opatrenia na obnovu morálnej a duchovnej autority katolíckej cirkvi, poznamenananej sexuálnymi škandálmi kňazov. Zároveň tvrdo kritizoval nečinnosť írsky katolíckej hierarchie. Rádio Slovensko, 16.2.2010

Zomrel básnik a kňaz Svetoslav Veigl

Vo veku 94 rokov včera zomrel rímskokatolícky kňaz a básnik katolíckej moderny Svetoslav Veigl. Za svoju tvorbu získal niekoľko ocenení: v roku 2002 Cenu J. C. Hronského za celoživotné básnické dielo v rámci katolíckej moderny (udelená Nadáciou Matice slovenskej) a rovnako aj Cenu Spolku slovenských spisovateľov za zbierku Nebo na zemi. Svojimi básňami prispieval do rôznych časopisov a novín, boli to napríklad Slovenské pohľady, Elán, Kultúra, Pero, Verbum a iné. (SITA), PRAVDA, 18.2.2010

Na omši púšťal tvrdé porno

Ugandský kňaz takto bojuje proti homosexuálom. Namiesto božieho slova šíril porno. A rovno gayovské.

Takýto spôsob „osvety“ si zvolil ugandský kňaz Martin Ssempe v rámci svojho boja proti homosexualite. Porno film v kostole pred troma stovkami veriacich premietol napriek tomu, že vnútri boli aj deti.

Pastor chcel takýmto spôsobom získať podporu pre návrh zákona, podľa ktorého by niektorým homosexuálom hrozil trest smrti. O zákone už rokuje parlament. „Ukazovať pornografiu v kostole za prítomnosti nepľnoletých

je zvrátenou homofóbnou propagandou,“ vyhlásil pobúrený aktivista Nthateng Mhlabiso. Homosexualita je v Ugande nezákonná a trestaná dlhým väzením. Stúpenci navrhovaného zákona však chcú postihy ešte sprísniť. „V Afrike platí, že čo robíte v spálni, vplýva na náš klan, kmeň, na celý národ,“ povedal pastor televízii BBC. „Sme v procese schvaľovania a musíme sa vzdelávať o tom, čo homosexuáli robia,“ dodal. Návrh na sprísnenie zákona verejne podporujú mnohí poslanci a konzervatívne náboženské skupiny.

(rok), Nový Čas, 19.2.2010

Začína sa pôst

Iba raz za štyri roky oslavujú všetky kresťanské cirkvi Veľkú noc v rovnakom termíne. Bude to tak práve tento rok, konkrétne v prvý aprílový víkend. V týchto dňoch sa začína tradičný 40-dňový pôst.

Kým pre rímskych katolíkov a protestantov sa pôstne obdobie začne až od popolcovej stredy, východní Kresťania ho majú už od pondelka.

Jozef Haverčák, správca pravoslávnej farnosti: „Práve od dnešného dňa cirkev predkladá veriacemu človeku duchovný stôl s duchovným pokrmom, ktorým je zdržanlivosť a čistota.“

Redaktor: „Práve pôstne obdobie by malo ukončiť čas fašiangov, teda dní zábavy, plesov či karnevalov.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Zmena zmýšľania, to je podstata pôstu, teda nielen nejaké samo trýznenie seba, povedzme s tým, že nebudem jesť sladkosti, alebo niečo iné.“

Redaktor: „Niektorí ľudia sa zvyknú postiť naoko a najmä tak, aby si to ostatní dobre všimli. To je však pomýlené uvažovanie.“

Michal Zajden, evanjelický farár: „Keď je to len preto, aby som to ukázal a aby som ukázal, aby to ostatní videli a obdivovali, tak to určite není pravý pôst.“

Redaktor: „Ku niektorej z kresťanských cirkví sa v našej krajine

v ostatnom sčítaní prihlásilo vyše 80% obyvateľov. Pre dve najväčšie z nich pôst prináša aj rovnakú liturgickú farbu.“

Počty veriacich v SR
Rímski katolíci: 3,7 mil.
Evanjelici a.v.: 380-tisíc
Grécki katolíci: 220-tisíc
Reformovaní: 110-tisíc
Pravoslávni: 50-tisíc
Zdroj: ŠÚ SR

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Je fialové oblečenie, je to znak pokánia.“

Michal Zajden, evanjelický farár: „Už včera naše kostolníčky dali fialové rúcho na oltár.“

Redaktor: „V pravoslávnych chrámoch, ktoré sú najmä na východe Slovenska robia v tomto období poklonné modlitby.“

Jozef Haverčák, správca pravoslávnej farnosti: „Keď človek prichádza do božieho chrámu, hneď pocíti, že je iná atmosféra.“

Redaktor: „Nech sa už človek hlási ku ktorejkoľvek kresťanskej vetve, práve obdobie pôstu je výzvou na zamyslenie sa, upokojenie či odpustenie a keď sa k tomu pridajú aj ľudia, ktorí sa považujú za neveriacich, bude to len dobre.“

Peter Petrus
TV JOJ, 15.2.2010

Deň svätého Valentína

Dnes je svätého Valentína, sviatok všetkých zalúbených. Prvé valentínske darčeky si ľudia začali posielat' pred viac ako 300 rokmi. Pre mnohých je tento deň iba komerčnou záležitosťou, no nájdu sa aj takí, ktorí ho dokážu prežiť viac duchovne. Dôkazom sú mladí ľudia, ktorí ho oslavujú v Šaštíne.

Redaktorka: „Na deň svätého Valentína prišli do Šaštína stovky mladých ľudí. Púť zalúbených sa konala už po tretí raz a učila ich, ako robiť malé veci s veľkou láskou. V Bazilike Sedembolestnej Panny Márie mohli mladé páry zložiť aj sľub čistoty. Znamená to, že sa zriekajú fyzického kontaktu až dovtedy, kým uzavru manželstvo.“

Pútnici: „Zložili sme sľub čistoty dva roky dozadu a vlastne dodržali

sme ho.“

Pútnici: „O týždeň budeme mať 10 mesiacov od svadby.“

Jozef Luskoň, saleziánsky kňaz: „Keď niekto povedzme padne a nežil čisto predtým, dobre, tá telesná čistota tam už nie je, ale dá sa získať duchovná čistota. A Boh vždy má riešenie, krok za krokom, ako pekne vyjsť, aby opäť človek vošiel do čistej lásky.“

Redaktorka: „Oslava lásky sa spája so sviatkom svätého Valentína. Zlata legenda hovorí, že tento kňaz a lekár žil v Ríme v treťom storočí, keď sa prevažne bojovalo.“

Jozef Luskoň, saleziánsky kňaz: „Taký názor bol, že práve tí chlapi, ktorí sú ženatí, nebojujú tak oduševnene, tak rímsky cisár zakázal sobášť sa.“

Už sto obetí zneužívania

Počet žiakov, ktorých pred 30 rokmi sexuálne zneužívali nemeckí jezuiti, rastie.

BERLÍN, BRATISLAVA. Keď v januári elitné katolícke gymnázium v Berlíne priznalo sexuálne zneužívanie žiakov v 70. a 80. rokoch, hovoril riaditeľ školy Canisius-Kolleg páter Klaus Mertes o 22 prípadoch. Dnes už eviduje advokátka Ursula Raueová 100 obetí sexuálneho obťažovania v jezuitských zariadeniach po celom Nemecku, v Berlíne, Hamburgu, Hildesheime i Bonne. „Denne sa mi hlásia nové obeť. Bude ich určite viac,“ hovorí pre Focus Online Raueová, ktorú vyšetrovaním poveril rad jezuitov. Vyšetrovanie prebieha, hoci berlínske štátne zastupiteľstvo potvrdilo, že prípady sú už premlčané. Obeť žiadajú odškodnenie a riaditeľ Mertes to nevyhlásil. Rozhodnúť o tom musí vedenie jezuitov v Mníchove alebo až v Ríme. **(mim), SME, 17.2.2010**

Vybavovanie si účtov

Neznámi páchatelia spustili včera počas omše v kostole v americkom Richmonde strelbu. Zranili pritom dvoch malých chlapcov. Páchatelia, ktorí boli pravdepodobne traja hneď po čine z kostola ušli a doteraz ich nenašli. Chlapci boli prevezení do nemocnice a sú mimo ohrozenia života. Podľa polície je to pravdepodobne vybavovanie účtov. V kostole bolo v čase útoku asi 100 ľudí. **Rádio Lumen, 15.2.2010**

Redaktorka: „Valentín však sobášil ďalej a za to ho stihol hrdelný trest 14. februára. Preto ľudia oslavujú práve tento deň ako symbol. O láske sa totiž hovorí, že kvitne v každom veku a je najmocnejšia čarodejka na svete.“

Pútnik: „Láska, to je to, keď chcem byť s tým druhým. Chcem, aby bol šťastný.“

Redaktorka: „Viera, nádej a láska posúvajú realitu všedných dní ďalej. Psychológovia tvrdia, že by sme si ju mali prejavovať častejšie ako len na Valentína.“

Simona Simanová
STV 1, 14.2.2010

Bude z pápeža superstar?

Tohtoročné odovzdávanie britských hudobných cien bude zrejme sledovanejšie ako kedykoľvek predtým. Jedným z nominovaných interpretov je totiž sám pápež Benedikt XVI. Túto poctu si vyslúžil za komerčne úspešný album vianočných piesní, modlitieb a hudby Alma Mater.

Redaktor: „Ak sa spojí niekoľko správnych ľudí, vznikne projekt, ktorý láme rekordy počúvanosti. Najmä ak za ním stojí hlava katolíckej cirkvi. Pápežove chválospevy a modlitby v niekoľkých jazykoch išli pred Vianocami na dračku a stále sa nachádzajú na špiaci v rebríčkoch popularity.“

Telefonuje Roman Bomboš, moderátor a autor recenzií: „Vytvorilo sa dielo, ktoré dokonca podľa posledných štatistík patrí k 10 najpredávanejším CD vo Veľkej Británii.“

Redaktor: „Benedikt XVI. Bude súperiť o cenu s najväčšími bestsellermi minulého roka, ako napríklad skupinou The Price, Only man, alebo Howardom Goodalom. Priznajme si v porovnaní s konkurentmi to nie je boh vie čo, no v prípade svätého otca je oveľa dôležitejší duchovný rozmer a popularita po celom svete. Nejde o prvý hudobný počin pápeža. Pred 10 rokmi sa neúspešne uchádzal o priazeň ľudí Ján Pavol II. Jeho nasledovník má o niečo väčšie šance, no nielen vďaka spevu.“

Telefonuje Roman Bomboš, moderátor a autor recenzií: „Používa mobilný telefón, ktorý dokonca chatuje, ktorý využíva služby internetu.“

Redaktor: „Vo Vatikáne sa dokonca začala počúvať moderná hudba a hneď vzniklo aj odporúčanie. Ak sa náhodou chystáte na dovolenku na opustenom ostrove, nemal by vo vašej výbave chýbať napríklad album U2, Beatles alebo Michaela Jacksona, ja by som však ďaleko od civilizácie predsa len radšej volil pápežove modlitby, keďže o výhercovi súťaž rozhodujú užívatelia internetu, šance svätého otca nie sú malé. Meno víťaza sa dozvieme až 13. mája.“

Vianočné albumy histórie

Michael Jackson - Thriller
Pink Floyd - Dark Side of the Moon
Beatles - Revolver
Paul Simon - Graceland
Carlos Santana - Supernatural
Oasis - (What's The Story) Morning

Glory
U2 - Achtung Baby
David Crosby - If I Could Only Remember My Name
Fleetwood Mac - Rumours
Donald Fagen - Nightfly

Telefonuje Roman Bomboš, moderátor a autor recenzií: „Bolo by to veľmi zaujímavé, keby sa Benedikt XVI. Vo svojom outfite, teraz to nemyslím nijak zle, objavil trebárs v spoločnosti Lady Gaga.“

JOJ, 16.2.2010

Architekti: Nestavajte na kalvárii

Spolok architektov Slovenska považuje výstavbu na banskobystričkej kalvárii za chybu

Architekti vyzvali cirkev a všetkých kompetentných, aby zastavila práce na projekte výstavby rezidenčných vil na banskobystričkej kalvárii.

Do snáh Banskobystričanov za zachranu priestoru historickej kalvárie na Urpíne sa zaangažoval aj Spolok architektov Slovenska.

Odborníkov znepokojuje plánovaná výstavba v ochrannom pásme pamiatkovej rezervácie. Vyzvali preto biskupský úrad, vedenie mesta, pamiatkárkov, ministerstvo kultúry i autorov projektu, aby prehodnotili doterajšie postoje a aktivity smerujúce k zamýšľaným investíciám na kalvárii.

Spolok architektov: Toto si nedovolili ani komunisti

„Doterajší vývoj v prípade plánovanej výstavby na banskobystričkej kalvárii sledujeme so znepokojením,“ vyjadril sa Igor Teplan, viceprezident spolku.

Architekti sú presvedčení, že akokoľvek regulovaná výstavba by priestor kalvárie devastovala nielen z architektonicko-výtvarného a urbanistického hľadiska, ale najmä duchovne.

„Totalitný komunistický režim síce kalvárii nevenoval primeranú pamiatkovú starostlivosť, ale ani tento režim sa neodvážil tak razantne atakovať priestor v duchovnej správe vtedajšieho triedneho nepriateľa,“ uviedli architekti v otvorenom liste. Zároveň vyzvali cirkev, aby zastavila práce na projekte.

Banskobystrická kalvária stojí na vyhasnutej sopke Urpín neďaleko Kláštora bosých karmelitánov. Podľa plánov biskupského úradu by mali vyrásť v blízkosti križovej cesty rezidenčné vily, každá s piatimi bytmi, s výhľadom na centrum mesta. Architekti varujú, že z kalvárie sa časom môže

stať klasická mestská obytná zóna.

Ľudia píšú petície

Plánovaná výstavba vyvolala dve petície proti výstavbe v pamiatkovej zóne. Doteraz ich podpísalo viac ako tisíc ľudí. Zozbierali ich občania aj veriaci.

Kalvária je v ochrannom pásme pamiatkovej rezervácie, v ktorom sa smie stavať len na základe výnimky. Či môže cirkev stavať v pamiatkovej rezervácii, rozhodne súd. Momentálne pokračuje územné konanie. Prokuratúra skúma, či prijaté zmeny v územnom pláne mesta, ktoré výstavbu povoľujú, sú v súlade so zákonom. Mesto aj cirkev sa odvolávajú, že úprava územného plánu z roku 2000 výstavbu v lokalite umožňuje a ochranné pásmo bolo vyhlásené až neskôr.

Poslankyňa mestského zastupiteľstva Ľudmila Priehodová však upozorňuje, že výstavba je v rozpore s územným plánom vyššieho územného celku, ktorý je nadradený územným plánom mesta.

Cirkev: Výstavba je schválená

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa banskobystričkej biskupského úradu, tvrdí, že vily prispievajú k zatraktívneniu miesta a nenarušia výhľady na kalváriu. Biskupský úrad zväží, či sa k otvorenému listu architektov vyjadrí, keď ho bude mať k dispozícii.

„Na našom stanovisku sa nič nemenilo. Je to konanie v zmysle schválenej výstavby ešte zo začiatku 90. rokov a z roku 2000. Biskupský úrad dostal oficiálne vyjadrenie mestského úradu po uzavretí poslednej petície o tom, že niet žiadnej zákonnej prekážky proti návrhu regulovanej výstavby pod kalváriou,“ dodala.

Primátor Ivan Saktor nedávno vyhlásil, že výstavbe vil na kalvárii nič nebráni. „Je to súkromný pozemok a priestor, ktorý je možné zastavať,“ dodal. Daniel Vražda, SME, 17.2.2010

Svätú Anežku nenašli. Zatiaľ

Pátranie po pozostatkoch českej svätice v pražskom chráme sa skončilo neúspechom

Na výskume v Kostole svätého Haštala trvala cirkev. Archeológovia boli skeptickí.

Vyzeralo to nádejne. O tom, že hrob Anežky Českej sa nachádza v Kostole svätého Haštala, najprv hovorila len rádová sestra Anna Koláčková. Potom presvedčila reštaurátorov z neďalekého ateliéru. Tí síce neuspeli u správcu farnosti, presvedčili však cirkev. Aspoň o tom, že pátrať treba. Nádej dali aj výsledky prvých radarových meraní.

V utorok sa archeológovia pustili do práce. Odkryli miesto naľavo od oltára a zdvihli kamennú dosku pred ním. Keď pozostatky Anežky Českej nenašli, dali si na pátranie ešte ďalší deň. Neuspeli však ani včera. Miesto odpočinku českej svätice tak zostalo záhadou.

Čo hovorí legenda a čo veda

Tomu, že pozostatky českej princeznej sa nachádzajú v Kostole svätého Haštala, verí stále mnoho Čechov. Podľa legendy ich tam z Anežského kláštora priniesli mníšky, keď v 14. storočí utkali pred Husitmi. Príbeh naposledy oživila františkánka Koláčková z Kromeríža.

„Prišla do Prahy s jasným cieľom - nájsť hrob svätej Anežky,“ povedal pre denník MF Dnes reštaurátor Denis Anfilov, ktorému sa zverila. K pátraniu ju priviedli informácie z 20. a 50. rokov minulého storočia.

Archeológ Zdeněk Dragoun mal pochybnosti. Pripomenul, že utekajú-

ce mníšky sa usídlili v kláštore svätej Anny. „Bolo by preto zvláštne, keby vzali ostatky, preniesli ich do Kostola svätého Haštala, ktorý je za rohom, a samy šli inam,“ citovala archeológka Dragouna MF Dnes.

„V histórii sa udialo mnoho neočakávaných vecí,“ dodal však archeológ a pustil sa do pátrania financovaného katolíckou cirkvou.

Nádej zostala

V utorok archeológovia po niekoľkých hodinách našli len kosti, ktoré svätici nepatria, a barokovú klenbu. Tá je síce zrejme z mladších čias ako zo stredoveku, do ktorého sa datuje Anežkina smrť, jej pozostatky sa však môžu nachádzať pod ňou, tvrdili vtedy.

Včera tam našli len kosti z 18. storočia. Nepomohol ani zvláštny georadar Loza, ktorý bol pôvodne vyvinutý na skúmanie oblastí pod povrchom Marsu.

Od Anežkinej smrti v roku 1282 sa traduje, že ak sa nájdú jej pozostatky, naplní Česko mier, pokoj a blahobyt. Na to si podľa všetkého Česi ešte počkajú.

Nádej majú. Archeológovia ani cirkev ďalšie pátranie zatiaľ nevyhlásili. Pavol Szalai

Pátranie po ostatkoch Anežky Českej

Včerajší prieskum v Kostole sv. Haštala neodpovedal na otázku, či sa v ňom skrývajú storočia stratené ostatky Anežky Českej. Skupina historikov a archeológov odkryla dlažbu pred hlavným oltárom a preskúmala dve označené miesta.

SME, 18.2.2010

Postili sa kačicou?

Na Popolcovú stredú - prvý deň pôstneho obdobia, si ministri vlády na výjazdovom rokovaní v Holíči neodpustili mäso a objednali si aj pečenú kačku.

Ministri dostali na výber aj pôstne jedlo - vyprázaný syr. Prečo sa piekli kačacie prsia a či niektorí nevedeli vydržať bez mäsa, k tomu sa včera nikto nevyjadril.

Primátor Holíča Zdenko Čambal nám včera povedal, že obedové menu dohadoval jeho úrad s Úradom vlády.

Pôstom prejavujú kresťania ľútosť nad svojimi hriechmi.

„Pre každého poctivého katolíka je záväzná od dvanásteho roku zdržiavať sa aj mäsitého pokrmu.

V tomto prípade, ak ide o pokrstených katolíkov praktizujúcich vieru, samozrejme, akýkoľvek mäsitý pokrm by sa nemal požívať,“ povedal nám včera hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik, ktorý dodal, že im nebude vstupovať do svedomia, no mali aj na výber. (mc), Plus jeden deň,

Štyridsať dní bez radostí.

Pre kresťanov začal pôst

Popolcovou stredou sa včera pre veriacich začalo obdobie odriekania. Až do Veľkého piatka by sa mali vzdať všetkých radostí, ktoré si dopriavali počas uplynulých dní. Pôst ich má duševne pripraviť na najväčšie sviatky - Veľkú noc. A po fašiangových hodoch ulaviť aj prejednému organizmu.

Všetko dobré si treba odriekať štyridsať dní a nocí. Predveľkonočné obdobie však trvá o niekoľko dní dlhšie. „Pôst je štyridsaťdňový, ale s výnimkou nedeľí vysvetľuje etnologička Elena Zahradníková z Etnografického múzea v Martine. Predkovia počas pôstu nesmeli jesť mäso, výnimkou boli len ryby. Gazdinky museli zabudnúť na varenie na masti či masle, používať nemohli ani med a cukor.

Štyridsať dní pred Veľkou nocou však znamená najmä duševnú prípravu na najväčší náboženský sviatok. Symbolizujú čas, ktorý podľa Biblie strávil Ježiš v púšti bez jedla, kým prišiel do Jeruzalema.

„Pôst je odrazom toho, že Veľká noc predstavuje Ježišovu najväčšiu obeť, preto by sme sa na to mali prichystať,“ objasňuje Zahradníková.

Na Smrtnú nedeľu, predposlednú pred sviatkami, vynášali dievčatá za dedinu Morenu. Slamená figurína, ktorá symbolizovala zimu a smrť, skončila v plameňoch alebo ju odplavil potok. Na znak prichádzajúcej jari doniesli naspäť takzvané letečko - stromček ozdobený stužkami.

Pôst nasleduje po období fašiangov, ktoré boli, naopak, plné zábav, svadiieb a jedla. „Určitým spôsobom je pôst aj očista organizmu. Slovenské jedlá sú celkovo veľmi mastné a sýte. Organizmus sa potreboval vyčistiť, najmä po množstve masti, ktorá sa do tela dostala zo šišíek, praženíc a údeného,“ hovorí Zahradníková.

Obmedzovanie v jedle vítajú v súčasnosti aj lekári. Po zime odporúčajú vylúčiť práve tie potraviny, ktorým sa počas pôstu vyhýbali aj naši predkovia.

Milena Kiripolská
PRAVDA, 18.2.2010

Stovky študentov čaká neistota

Štát má pochybnosti o „malých univerzitách“. Ak nájde chyby, budú musieť skončiť.

Stovky až tisícky študentov z tzv. „malých univerzít“ čakajú týždne neistoty. Štát priznáva, že nemá dostatočný prehľad o pobočkách vysokých škôl, ktoré sú roztrúsené po menších mestách. Ak kontrola zistí, že nespĺňajú požadované kritériá, budú musieť skončiť - a študenti budú mať problém.

Univerzitné obce

Spišské Podhradie, Badín, Kráľovský Chlmec, Šurany, Levoča. To všetko sú s trochou nadhľadom univerzitné mestá, prípadne obce, pretože nie všetky majú viac ako päťtisíc obyvateľov. Napriek tomu tu môžete získať plnohodnotný vysokoškolský diplom a titul. Sídli tu totiž detašované pracoviská škôl a prebieha výučba budúcich bakalárov či magistrov. Od vzniku samostatnej republiky vzniklo Už viac ako sto detašovaných pracovísk, výučba prebieha zhruba na 60 z nich - zväčša externá.

„Vzhľadom na to, že sa nám to trošičku rozmáha, požiadali sme Akreditačnú komisiu, aby urobila detailnú kontrolu, či je akreditované každé detašované pracovisko. Školu, ktorá nemá samostatného garanta pre vysunutú pracovisko, vyzveme, aby získala akreditáciu, inak musí pracovisko zavrieť,“ povedal HN minister školstva Ján Mikoľaj.

Signál pre školy

Signál o prísnejšom postupe rezortu voči „pobočkám“ dostali školy už dávnejšie. V ostatných mesiacoch totiž mnohé z nich zavreli. „Od nového akademického roka už Katolícka univerzita v Ružomberku neposkytuje vzdelávanie v Ostrihome, Žiline a v Čadci,“ informoval HN hovorca školy Vladimír Buzna. Univerzita zastavila aj výučbu manažmentu a sociálnej práce v Starej Ľubovni, pracoviská v Bratislave, Poprade, Levoči a v Dolnom Kubíne naďalej navštevuje približne dvesto študentov.

„Detašované pracoviská v Spišskej Novej Vsi, Poprade a Banskej

Štiavnicí majú samostatného garanta, staré sme s veľkým úsilím zavreli,“ hovorí rektorka o pobočkách v Rimavskej Sobote či Lučenci. Na export vysokoškolskej výučby do regiónov totiž dlhodobo tlačia starostovia obcí a dopyt je aj zo strany študentov.

„Región má 50-tisíc obyvateľov a je tu kvantum študentov, škola bude veľkým prínosom, najmä v čase krízy, keď nám rastie nezamestnanosť a mesto sa zviditeľní,“ hovorí primátor Šurian Imrich Várady. V meste bude od septembra pôsobiť pobočka Národohospodárskej fakulty bratislavskej Ekonomickej univerzity - v triedach prenajatých zo strany Strednej odbornej školy technickej.

Dobry biznis

Detašované pracovisko je dobrý biznis, na ktorom netratí žiadna zo zainteresovaných strán. Škola má príjem od externistov, učiteľia vyšší plat, obec prestíž, študenti ušetria na nákladoch na ubytovanie a dopravu. Problémom je znižovanie hodnoty vysokoškolského titulu. „Učí sa v budovách stredných škôl bez potrebného vybavenia, garant je tristo kilometrov od detašovaného pracoviska, dekan nevie, čo sa tam deje,“ namietla Mikoľaj.

Akreditačná komisia bude podľa neho skúmať, či pracovisko zabezpe-

čuje ucelený program, ktorý je uvedený v akreditačnom spise, či je vybavené materiálno-technicky a či má samostatného garanta. „Vysokoškolské vzdelanie majú takto šancu získať aj študenti, ktorí by inak pre vzdialenosť alebo náklady na ubytovanie na školu nemali,“ hovorí Michal Považan z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry. Hneď však dodáva, že detašované pracoviská často učia v nevyhovujúcich priestoroch, prostredníctvom prenajatých externých lektorov.

„Urobíme poriadok“

„Pritom vysokoškolský titul, ktorý napokon získajú, je právne rovnocenný s titulom, ktorý získajú na najlepšej fakulte v krajine,“ dodáva Považan. Externé štúdium má všeobecne slabšiu úroveň a väčšina externého štúdia prebieha práve na týchto pobočkách - tvrdí aj šéf Akreditačnej komisie Ľubor Fišera. „Keď s nimi urobíme poriadok, zvýšime aj úroveň štúdia,“ uzatvára.

Tomáš Nejedlý, HN, 18.2.2010

Slobodomurári chcú lobovať v Bruseli

Časť francúzskych slobodomurárov by si rada otvorila kanceláriu v Bruseli a lobovala proti stúpajúcemu vplyvu náboženských organizácií, povedal pre belgický denník Le Soir jeden z ich členov.

Bývalý predseda známej slobodomurárskej lóže Veľkého Orientu Francúzska Jean-Michel Quillardet (na snímke SITA/AP vzadu v strede) povedal, že napriek vnútorným rozporom by slobodomurári mali bojovať

za „sekularizmus a vyjadrovať nespokojnosť s takým či onakým politickým alebo európskym rozhodnutím“.

Quillardet verí, že k stálej delegácii v Bruseli raz dospejú, je to podľa neho „možné politicky, ale menej finančne“, keďže majú „oveľa menej peňazí ako cirkev“.

Slobodomurárov považujú niektorí za náboženskú organizáciu, oni sami to odmietajú a hovoria o bratstve. (era), SME, 19.2.2010

Turínske plátno je na roztrhanie:

Lístky si rezervovalo milión ľudí!

Viac ako milión ľudí si už rezervovalo miesto, aby mohli obdivovať Turínske plátno, ktoré v severotalianskom meste vystavia od 10. apríla do 23. mája.

Relikviu považovanú mnohými kresťanmi za pohrebné plátno Ježiša Krista vystavia v Turíne prvýkrát po desiatich rokoch.

Vatikán oznámil, že medzi návštevníkmi bude aj pápež Benedikt XVI.

Turínski predstavitelia dnes uviedli

na tlačovej konferencii, že na zabezpečenie si troch až piatich minút času pre prezretie si plátna prišlo z celého sveta najmenej milión rezervácií.

Mnohí pravosť tejto relikvie spochybňujú a označujú ju za stredoveký falzifikát. Toto tvrdenie mal potvrdiť výskum z roku 1988 rádiouhlíkovou metódou, jeho výsledky však boli spochybňované s tým, že použité vzorky pochádzali zo stredovekých záplat.

Univerzity si svoj status nezaslúžia

Experti na školstvo spochybňujú štátne hodnotenie vysokých škôl.

Odborníci na vysoké školy a štát vidia kvalitu slovenských univerzít výrazne odlišne.

Akademická ratingová a rankingová agentúra (ARRA) ukončila paralelné hodnotenie vysokých škôl a porovnávala ho s komplexnou akreditáciou Akreditačnej komisie. Rozdiely sú výrazné najmä pri piatich školách.

Univerzita Mateja Bela, Katolícka univerzita, Univerzita Konštantína Filozofa, Trenčianska univerzita A. Dubčeka a Univerzita Cyrila a Metoda patria podľa ARRA medzi najslabšie.

„To ukazuje na podpriemerné výkony ich fakúlt tak vo výskume, ako aj vo vzdelávaní. V akreditácii však prekvapujúco Univerzita Mateja Bela a Konštantína Filozofa dodatočne získali odporúčanie komisie na zaradenie medzi univerzitné vysoké školy,“ hovorí o rozdielnych zisťeniach Ivan Ostrovský z ARRA.

Ostrovský kritizuje, že štátne orgány zaradili medzi univerzity, teda najkvalitnejší stupeň vysokých škôl, až jedenásť škôl.

Minister školstva Ján Mikoš sa k výsledkom ARRA nebude vyjadrovať, pretože agentúra vraj nepracuje s relevantnými údajmi.

ARRA tvrdí, že všetky informá-

cie spracovala z Ústavu informácií a prognóz školstva, ktorý spadá pod ministerstvo, a naopak spochybnila dôveryhodnosť akreditácie.

Akreditačné spisy škôl, podľa ktorých ich Akreditačná komisia hodnotila, nie sú doteraz verejné. ARRA to označuje za netransparentné.

Pred niekoľkými mesiacmi sa na príklad ukázalo, že viaceré školy si upravili najmä údaje o počte docentov, profesorov a pedagógov s doktorátom.

Výsledky komplexnej akreditácie mali ovplyvniť aj to, koľko peňazí na jednotlivé školy potečie. V roku 2010 však ešte školy dostanú najväčší balík peňazí podľa počtu študentov.

Podľa výsledkov školy vo vede dostanú od štátu iba 40-percentný balík. Školy tak stále nebudú nútené uprednostňovať pred naberaním čo najväčšieho počtu študentov kvalitu svojho štúdia. **Ján Glovičko**

SME, 19.2.2010

Univerzitná špicka

- Agentúra ARRA sa jednoznačne zhodla v hodnotení škôl s Akreditačnou komisiou iba v pár prípadoch.

Najlepšie univerzity podľa ARRA

- Univerzita Komenského
- Univerzita Veterinárneho lekárstva
- Vysoká škola múzických umení
- Vysoká škola výtvarných umení
- Trnavská univerzita

Falošný kňaz zneužíva domov v Rohove

Neznámy muž v Senici pýta peniaze na neexistujúcu zbierku pre konkrétny domov sociálnych služieb.

Asi 30-ročný muž so svätými obrázkami v rukách v zdravotníckych zariadeniach a uliciach Senice vyberá peniaze na vymyslenú zbierku. Muž, ktorý sa vydáva za kňaza, odkazuje na Domov sociálnych služieb (DSS) v Rohove a jeho riaditeľku. Tam však o údajnej zbierke nič nevedia.

„Pred dvoma týždňami volala sestrička zo zubárskej ambulancie a pýtala sa, či sa robí zbierka na náš domov. Hovorila o mužovi, ktorý v areáli polikliniky v Senici pýta

peniaze na deti z Rohová,“ povedala Monika Knezovičová, riaditeľka DSS v Rohove. Muž pýtal peniaze od pacientov a klopal aj na ambulancie. Hovoril, že sa volá Martin Onduš a mierne ráčkoval. Zbierku mala organizovať farnosť v Cíferi. Tam však riaditeľke povedali, že nijakú zbierku neorganizujú.

Tento týždeň muža opäť videli v meste. Muž sa obhájil aj kontaktom na web trnavskej charity. „Riaditeľ charity mi potvrdil, že zbierku pre Rohov neorganizujú, povedala riaditeľka. Zvažuje podanie trestného oznámenia. (trš)

SME, 17.2.2010

Piatok Slobodní od pôstu

V známej historke rozpráva Chesteron o človeku, ktorý vyplával na more, aby hľadal ideálny ostrov. Keď ho zbadal v diaľke a priplával k brehu, všetko bolo skutočne ideálne: upravený prístav, sympatickí ľudia, obrobené polia... Až napokon zistil, že je v rodnom Anglicku.

Je veľa starých známych vecí, ktoré čakajú, že ich znovu objaví nejaký pátrač po ideálnom ostrove. Patrí medzi ne aj pôst. Väčšinou si ľudia myslia, že sú od neho slobodní. Aj keď už necítia tlak cirkevného príkazu a ľudských ohľadov, neznamená to, že tým prestal byť pôst pre nich potrebný. Patrí k ľudskej prirodzenosti rovnako ako starosť o zdravie, cvičenie v športe a umení, námaha, bez ktorej „za nič nestojí, čo nič nestojí“.

Paradoxne, duchovní povzbudzujú svojich veriacich do pôstu príkladmi z bežného života. V konzume a dostatku vychovaná mladá generácia zrazu uprednostňuje „natural“ nápoje, zdravú zeleninu, vystačí si s malom. V jednotlivcovi i spoločnosti je zakódovaný akýsi pud sebazáchovy. Objavujeme staronové pravdy o užitočnosti pôstneho jedálnička našich predkov. Je čo objavovať aj na samotnej pôstnej praxi. Nie je výmyslom kresťanstva. Pôst povznáša ducha. Preto si ho osvojili aj všetky náboženstvá. Anorexia ako odmietanie vlastnej telesnosti dokazuje, že v každej dobe hrozia pôstu i rôzne prestrelky. Svieži pohľad na pôst zavalil tohto roku aj z ortodoxného Východu. Konštantínopolský patriarcha Bartolomej I. v stredu zdôraznil, že v duchovnom živote i pre psychické zdravie a silu je prvým predpokladom príjemná duševná dispozícia, úsmev, pozitívne myslenie a nádej. Pôst nás učí zbavovať sa plytvania, okázalosti, povznášať sa nad vábenie reklamy a byť bližšie pri potrebách druhých. Podľa patriarchu má byť pôst „časom pravej oslavy a veľkej radosti“.

Človek má sledovať svoju najhlbšiu túžbu, ktorá tuší čosi z pôvodnej harmónie duše i tela. Môže sa cítiť slobodný od pôstu, no môže sa aj stať slobodný od pôstu, teda vďaka znoobjaveniu tejto starobylej a bohatej životnej múdrosti.

Marián Gavenda
PRAVDA, 19.2.2010